

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว หน้าที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ๓๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

วันแห่งความรัก : วันวาเลนไทน์

ถ้าจะถามว่าวันแห่งความรักนั้นมีที่มาอย่างไร ใคร ๆ ก็คงอยากรู้ ก่อนที่จะรู้เรื่องราวของวันแห่งความรัก อยากรู้ให้ถามใจตัวเองว่า อยากรู้ให้มีวันแห่งความรักมาถึงเราบ้างไหม อยากรู้ว่ามีคนรักเรา และเราก็อยากรักคนอื่นด้วยมีบ้างไหม คนที่จะตอบคำถามนี้ได้ดีก็จะต้องเป็นคนที่มีความรักอยู่ในหัวใจ เพราะวันนี้เป็นวันที่ส่งความรักถึงกัน เป็นวันพิเศษสำหรับคนที่มีความรัก วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ของทุกปี เชื่อกันว่า ในวันที่ “คิวปิด เทพเจ้าแห่งความรัก” จะแปลงศรมาปักอกบรรดาชายหญิงทั้งหลายให้เกิดความรักต่อกันและกัน

มีเรื่องเล่าสืบต่อกันมาว่า วันวาเลนไทน์ มีต้นเค้ามาจากเทศกาลลูเปอร์คาเลีย (Lupercalia) ซึ่งเป็นเทศกาลที่ชาวโรมันโบราณจัดขึ้นเพื่อเป็นเกียรติแก่ยูโนเทวีแห่งสตรีเพศ การสมรสและการให้กำเนิด ชายชาวโรมันจะติดชื่อหญิงสาวที่จะเป็นคู่ของตนในระหว่างเทศกาลนี้ไว้ที่แขนเสื้อ หญิงชายจะแลกเปลี่ยนของขวัญกัน ฝ่ายหญิงมักจะได้ถุงมืออบน้ำหอม หรือเครื่องประดับต่างๆ ต่อมาชื่อ “ลูเปอร์คาเลีย” ได้กลายมาเป็นวันที่ระลึกของ “เซนต์วาเลนไทน์” ผู้ซึ่งเลื่อมใสในคริสต์ศาสนาอย่างแรงกล้า และคอยให้ความช่วยเหลือชาวคริสต์ที่ถูกตามล่าจากกษัตริย์เคลาดิอุสที่ ๒ แห่งโรมันผู้เกลียดชังชาวคริสต์มาก จนในที่สุดตนเองต้องถูกประหารชีวิต แท้จริงแล้ว ถ้าจะถามว่าวันวาเลนไทน์คืออะไร ก็คงต้องบอกตามที่มาของวันนี้ว่า วันวาเลนไทน์เป็นวันที่ฉลองการรำลึกถึงนักบุญวาเลนไทน์ผู้ซึ่งถูกประหารชีวิตเมื่อหลายร้อยปีก่อนนั่นเอง ความดีของท่านได้กลายเป็นสัญลักษณ์แห่งความรักที่คนยกย่องทั่วไปเล่ากันมาว่า พิธีเก่าๆ ยังคงได้รับการสืบทอดมาดั่งที่กล่าวกันว่าในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๗ หญิงสาวจะรับประทานไข่ต้ม และปีกโบของต้นเบย์ ๕ ใบ ไว้ที่หมอนก่อนเข้านอนในคืนวันวาเลนไทน์ เชื่อกันว่า การกระทำดังกล่าวจะทำให้ฝันเห็นคู่ชีวิตในอนาคต (วิภา ญาณวงศ์ ๒๕๒๒ : ๑๗)

เทศกาลวาเลนไทน์ในช่วงต่อมา จะเริ่มมีการแลกเปลี่ยนการ์ดวาเลนไทน์กันแทนของขวัญ เชื่อกันว่า ดยุกแห่งออร์ลีอันส์เป็นบุคคลที่เริ่มทำการ์ดวาเลนไทน์เป็นคนแรก ในขณะที่ถูกคุมขังอยู่ในหอคอยแห่งลอนดอน ในปี ค.ศ. ๑๕๑๕ เขาได้เขียนโคลงเกี่ยวกับความรักหรือ “วาเลนไทน์” ให้แก่ภรรยาของเขาในฝรั่งเศส และในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๗ และ ๑๘ ชายหนุ่มและหญิงสาวที่เป็นคู่รักกัน ก็ทำการดัดแปลงเปลี่ยนกัน การ์ดวาเลนไทน์ได้เริ่มแพร่หลายมายังประเทศสหรัฐอเมริกาในระหว่างสงครามกลางเมือง และไม่มานานหลังจากนั้น ก็กลายมาเป็นวันสำคัญวันหนึ่งของทั่วโลกทีเดียว

ในประเทศไทยปัจจุบัน นอกเหนือจากการมอบการ์ดวาเลนไทน์แล้ว หญิงชายยังนิยมส่งดอกกุหลาบแดงให้แก่กัน บางคนให้เฉพาะดอกกุหลาบแดงเป็นสื่อแทนความรักหรือใช้ดอกกุหลาบแดงบอกความในใจของตนให้กับคนที่ตนรักทราบก็มี บางคนให้ทั้งการ์ดวาเลนไทน์ และดอกกุหลาบ บางคนก็จะมีของที่ระลึกอื่น ๆ ที่สวยงามมอบไปพร้อมๆ กับดอกกุหลาบและการ์ดวาเลนไทน์ก็มี

การใช้สื่อต่างๆ แทนความรักดังกล่าว ไม่เพียงแต่บอกรักกันเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นหนุ่มสาวเท่านั้น ยังขยายวงกว้างออกไปสู่กลุ่มเพื่อนต่อเพื่อน และยังเป็นกลุ่มลูกมอบสื่อความรักแทนความรักของลูกที่มีต่อพ่อแม่ด้วยเช่นกัน ภาพการสื่อความรักจากกลุ่มต่างๆ นับเป็นภาพแห่งความสวยงาม ความอบอุ่น ความรัก และปรารถนาดีต่อกัน ขอเพียงแต่อย่าเป็นภาพที่ขัดต่อวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชาวไทยก็น่าชื่นใจแล้วสื่อรักที่มอบแก่กัน สิ่งเหล่านี้พอจะบอกให้เราทราบได้ว่า เรื่องราวของวาเลนไทน์ยังคงได้รับการสืบทอดและอยู่ในความทรงจำของมนุษย์ พอๆ กับการที่หญิงชายอยากจะบอกความในใจของตนให้แก่คนที่ตนพึงพอใจและความรักที่อยากจะมอบให้ เพราะใครๆ ก็ทราบกันดีอยู่แล้วว่า ความรักเป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่และมีค่ากว่าสิ่งใดๆ

ประดับ จันทร์สุขศรี

ใบงานที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

บทกลอนพระอภัยมณี ตอนนางผีเสื้อลักพระอภัยมณี

อสุรีผีเสื้อแสนสวาท	เห็นภูวนาถนึ่งไปก็ใจหาย
เออพ่อคุณทูลหัวผิวซำตาย	ราพณ์ร้ายลุปต้องประคององค์
เห็นอุ່นอยู่รู้ว่าสลบหลับ	ยังไม่ดับขนมชีพเป็นผุยผง
พ่อทูลหัวกลัวน่องนี้มันคง	ด้วยรูปทรงอัปลักษณ์เป็นยักษ์มาร
จำจะแสรังแปลงร่างเป็นนางมนุษย์	ให้ผาดผุดทรวดทรงส่งสัญญาณ
เห็นพระองค์ทรงโฉมประโลมลาน	จะเกี่ยวพานรักใคร่ดั่งใจจง
แล้วอ่านเวทเพศยักษ์ก็สูญหาย	สกนธ์กายดั่งกินนรนวลง
เอาธารามาขโมยพระโฉมยง	เข้าแอบองค์นวดพินคั้นประคอง

บทกลอนพระอภัยมณี ตอนหนีนางผีเสื้อสมุทร

ฝ่ายเงือกน้ำนอนกลิ้งนิ่งสดับ	กิตติศัพท์สองแจ่งแกลงไซ
รู้ภาษามนุษย์แนบในใจ	จะกราบไว้วอนว่าให้ปราณี
ค่อนข้างอ่อนเลือนลูกขึ้นทั้งเจ็บ	ยังมีนเห็นบ่นอมประณตบทศรี
พระผ่านเกล้าเจ้าฟ้าในธาตรี	ข้าขอชีวิตไว้อย่าให้ตาย
พระราชบุตรหลุดลากลำบากเหลือ	ดั่งหนึ่งเนื้อนี้จะแยกแตกสลาย
ทั้งลูกเต่าเผ่าพงศ์ก็พลัดพราย	ยังแต่กายเกือบจะคืนสิ้นชีวัน
พระองค์เล่าเขาก็พาเอามาไว้	เศร้ายุทธไทยทุกข์ตรอมเหมือนหม่อมฉัน
ขอพระองค์จงโปรดแก้โทษทัณฑ์	ช่วยผ่อนผันให้ตลอดรอดชีวา

บทกลอนพระอภัยมณี ตอนศรีสุวรรณเข้าเมืองรมจักร

ทั้งสามพราหมณ์เข้าประคองแล้วร้องไห้	น้ำตาไหลพร่างพรายทั้งซ้ายขวา
ต่างนบนอบปลอบหน่อกษัตรา	อย่าไศกาตรอนนักจงหักใจ
อันกำเนิดเกิดมาในหล้าโลก	สุขกับโศกมิได้สิ้นอย่างสงสัย
ซึ่งเกิดเหตุเชษฐาเธอหายไป	ก็ยังไม่รู้เห็นว่าเป็นตาย
ควรจะคิดติดตามแสวงหา	แล่นนาวาไปในวนชลสาย
แม้พระพี่มิได้ม้วยชีวาวย	ก็ดีร้ายจะได้พบประสบกัน
ข้าทั้งสามก็จะตามเสด็จด้วย	ผิดชอบช่วยไปกว่าจะอาสาญ
จงดับทรงโศกาอย่าจาบัลย์	จะเนิ่นวันเสียเปล่าไม่เข้ายา

เกณฑ์การประเมินการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
อักขรวิธี	ออกเสียงอักษรตัวสะกด ควบกล้ำ ถูกต้องทุกแห่ง	ออกเสียงอักษรตัวสะกด ควบกล้ำ ถูกต้องแต่ยังมีผิดอยู่บ้าง	ออกเสียงอักษรตัวสะกด ควบกล้ำ ส่วนใหญ่ไม่ถูกต้อง	ออกเสียงอักษรตัวสะกด ควบกล้ำ ไม่ถูกต้อง
น้ำเสียง/อารมณ์	เสียงดังชัดเจน สอดแทรกอารมณ์ เหมาะสมกับเรื่อง	เสียงดังพอสมควร สอดแทรกอารมณ์ เหมาะสมกับเรื่อง	เสียงเบา สอดแทรกอารมณ์ เหมาะสมกับเรื่อง	เสียงเบาขาดความชัดเจน ขาดการสอดแทรกอารมณ์
ความถูกต้องในการอ่าน	การเว้นวรรคตอน จังหวะ ลีลาถูกต้อง สมบูรณ์	การเว้นวรรคตอน จังหวะถูกต้อง แต่ขาดลีลา	การเว้นวรรคตอน ถูกต้องแต่ขาดจังหวะและขาดลีลา	การเว้นวรรคตอน ไม่ถูกต้องทั้งจังหวะและขาดลีลา
บุคลิกท่าทาง	มีความเชื่อมั่นท่าทางสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องเหมาะสม	มีความเชื่อมั่นท่าทางสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องบางส่วน	ขาดความเชื่อมั่นท่าทางสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องบางส่วน	ขาดความเชื่อมั่นท่าทางไม่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง

ระดับคุณภาพ

คะแนน	๑๓ - ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๙ - ๑๒	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕ - ๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑ - ๔	หมายถึง	ปรับปรุง

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ อธิบายหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว

๑. ความหมายของการอ่านออกเสียง

การอ่านออกเสียง คือ การเปล่งเสียงตามอักษร ถ้อยคำ และเครื่องหมายต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ให้ถูกต้อง ชัดเจน เป็นที่เข้าใจแก่ผู้ฟัง การอ่านออกเสียงถือเป็นการสื่อความหมายที่ก่อให้เกิด “ทักษะ” (วาสนา บุญสม, ๒๕๔๑ : ๒๒) ดังต่อไปนี้

- ๑) เกิดทักษะในการเปล่งเสียงให้ชัดเจน
- ๒) เกิดทักษะในการใช้อวัยวะที่ออกเสียงได้ถูกต้อง
- ๓) เกิดทักษะในการออกเสียงควบกล้ำได้ถูกต้อง ชัดเจนยิ่งขึ้น
- ๔) เกิดทักษะในการวิเคราะห์คำที่อ่านมากขึ้น
- ๕) เกิดทักษะในการเปล่งเสียงตามรูปตัวอักษรควบกล้ำได้อย่างคล่องแคล่ว

๒. หลักเกณฑ์ในการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

หลักเกณฑ์ทั่วไปในการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว (พองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ, ๒๕๕๔ : ๓-๔) มีดังนี้

๑. ก่อนอ่านควรศึกษาเรื่องที่อ่านให้เข้าใจโดยศึกษาระบบสำคัญของเรื่องและข้อความทุกข้อความ เพื่อแบ่งวรรคตอนในการอ่านได้อย่างเหมาะสม

๒. อ่านออกเสียงดังพอเหมาะกับสถานที่และจำนวนผู้ฟัง ให้ผู้ฟังได้ยินทั่วถึงกัน ไม่ดังหรือค่อยจนเกินไป

๓. อ่านให้คล่อง ฟังรับหูและออกเสียงให้ถูกต้องตามอักขรวิธี ชัดถ้อยชัดคำ โดยเฉพาะตัว ร ล หรือคำควบกล้ำต้องออกเสียงให้ชัดเจน

๔. อ่านออกเสียงให้เป็นเสียงพูดอย่างธรรมชาติที่สุด เน้นเสียงและถ้อยคำตามน้ำหนักความสำคัญของใจความ ใช้เสียงและจังหวะให้เป็นไปตามเนื้อเรื่อง เช่น ดู อ่อนหวาน จริงจัง โกรธ

๕. อ่านออกเสียงให้เหมาะกับประเภทของเรื่อง รู้จักใส่อารมณ์เหมาะสมตามเนื้อเรื่อง ขณะทีอ่านควรสบสายตาสู่ผู้ฟังในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ

๖. การอ่านในที่ประชุมต้องจับหรือถือบทอ่าน

๓. ข้อควรคำนึงในการอ่านบทร้อยแก้ว

๑. ศึกษาเรื่องที่อ่านให้เข้าใจสาระสำคัญของเรื่อง อารมณ์ และวัตถุประสงค์ของผู้เขียนที่ต้องการสื่อถึงผู้อ่าน

๒. อ่านคำภาษาไทยให้ถูกต้องตามอักขรวิธี ชัดวรรค ชัดถ้อย ชัดคำ โดยเฉพาะคำ ร ล หรือคำควบกล้ำ

๓. แบ่งวรรคตอนในการอ่าน และอ่านเครื่องหมายวรรคตอนให้ถูกต้อง

๔. มีสมาธิในการอ่าน ไม่อ่านผิด อ่านตก อ่านเพิ่ม หรืออ่านผิดบรรทัด กวาดสายตาจากซ้ายไปขวา อ่านไปอีกบรรทัดได้อย่างว่องไวและแม่นยำ

๕. อ่านด้วยน้ำเสียงที่เป็นธรรมชาติ เหมือนเสียงพูด มีลีลาและอารมณ์ตามเนื้อเรื่องที่อ่าน เน้นคำสำคัญและคำที่ต้องการให้เกิดภาพพจน์

๖. อ่านออกเสียงดังพอประมาณ ไม่ตะโกน หรือเสียงเบาเกินไป ถ้าอ่านออกเสียงผ่านไมโครโฟน ควรยื่นให้ส่งางาม ปากห่างจากไมโครโฟนพอเหมาะ เพื่อมิให้เสียงหายใจเข้าไมโครโฟน

๗. ในระหว่างที่อ่านควรกวาดสายตาตามตัวอักษร สลับกับการเงยหน้าขึ้นสบตาผู้ฟัง อย่างเหมาะสม และเป็นธรรมชาติ

๔. คุณค่าของบทร้อยแก้ว

๑. ผู้ฟังได้อรรถรสจากถ้อยคำภาษาวรรณศิลป์
๒. การอ่านด้วยน้ำเสียงไพเราะชัดเจน มีจังหวะวรรคตอน ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน
๓. ได้เพิ่มพูนความรู้จากผู้เขียนเรียบเรียง
๔. สืบทอดวัฒนธรรมภาษาให้ยั่งยืนสืบไป

*****

ใบงานเรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

อหังการของดอกไม้

สตรีมีสองมือ	มันยึดถือในแก่นสาร
เกลียวเอ็นจักเป็นงาน	มิใช่ร่านหลงแพพรพรรณ
สตรีมีสองตีน	ไว้ป้ายปันความไผ่ฝัน
ยึดหยัดอยู่ร่วมกัน	มิหมายมันกินแรงใคร
สตรีมีดวงตา	เพื่อเสาะหาชีวิตใหม่
มองโลกอย่างกว้างไกล	มิใช่คอยขม้อยชวน
สตรีมีดวงใจ	เป็นดวงไฟไม่ผันผวน
สร้างสมพลังมวล	ด้วยเธอล้วนก็คือคน
สตรีมีชีวิต	ล้างรอยผิดด้วยเหตุผล
คุณค่า “เสรีชน”	มิใช่ปรนการามรณ์
ดอกไม้มีหนามแหลม	มิใช่แยมคอยคนชม
บานไว้เพื่อสะสม	ความอุดมแห่งแผ่นดิน

(จิระนันท์ พิตรปรีชา)

กระตูกสันหลัง

ข้าแต่สุเจ้าชาวนา	ข้าขอบูชา
ว่าสุเลิศมนุษย์สุดแสง	
รูปร่างกำยำดำแดง	เจ้าเป็นหัวแรง
กระตูกสันหลังรัฐเรา	
เลี้ยงเทศเลี้ยงไทยไม่เบา	ด้วยข้าวปลาเอา
แลกเปลี่ยนสินค้าควรมือง	
ครั้งกิจพาณิชย์รุ่งเรือง	เจ้าไม่ผิดเคือง
วัดวาอารามจำเริญ	
กินบ้างเล่นบ้างอย่างเพลิน	ทำบุญเหลือเกิน
กับวัดกับพระตะไป	
ยามยากยังพอทนได้	ทองสะสมไว้
ขายหมดจ่านองไร่นา	
ไอ้สุผู้พร่องศึกษา	อดทนนักหนา
โทษใดไปโทษโทษกรรม	
สู้ไม่มากปากมากคำ	สุเป็นคนทำ
ทำได้เท่าไรทำไป	
ขาดแคลนแสนเข็ญเป็นไหน	สุเจ้าอยู่ได้
ด้วยดวงหน้ายิ้มพริ้มพราย	
อิมประโยชน์โปรดคนทั้งหลาย	เอื้อมกายใจสบาย
ฤพ้อเพื่อนยากแห่งสยาม	
เป็นไหนอย่างไรก็ตาม	เจ้ายอดพยายาม
เป็นผู้คู่ควรบูชา	

(โคลงกลอนครูเทพ เล่ม ๒ : เจ้าพระยาธรรมาศกัณฐ์มนตรี)

เพลงชาติไทย

ธงชาติไทย ไก่แก้ววัด สะบัดพลิ้ว
ผ้าผืนน้อยบางเบาเพียงเท่านั้น
ชนรุ่นเยาว์ ยืนเรียกระเบียบแถว
ประเทศไทย รวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย
ผืนแผ่นดินถิ่นนี้ที่พำนัก
แผ่นดินไทย ไทยต้องครองทั้งปวง
เธอร้องเพลงชาติไทยมันใจเหลือ
เพลงกระหึ่มก้องฟ้าก้องธาตริ
แต่สิ่งหนึ่งซึ่งไทยร้าวใจเหลือ
บ้างหากินบนน้ำตาประชาไทย
ทุกวันนี้ศึกไกลยังไม่ห่าง
ถ้าคนไทยหันมาช่วยกันเอง

แลรวิรุสลับงามเป็นสามสี
แต่เป็นที่รวมชีวิตและจิตใจ
ดวงตาแน่วนิ่งตรง ธงไสว
ฟังคราใดเลือดชานพล่านทั้งทรวง
เราแสนรักและแสนจะแหนหาง
ชีพไม่ร่วงใครอย่าล้ำมาย่ำยี
พลีชีพเพื่อชาติที่รักสมศักดิ์ศรี
แม้ไฟได้ฟังก้องใจ
คือเลือดเนื้อเป็นหนอนคอยบ่อนไส้
บ้างฝักใฝ่ลัทธิชั่วช้าล้นเกล้า
แต่หวนทรวงศึกไกลไล่ข่มเหง
จะร้องเพลงชาติไทยให้ใครฟัง

นภลัย (ฤกษ์ชนะ) สุวรรณธาดา

โลก

โลกนี้มีได้อยู่ด้วย
ทรายและสิ่งอื่นมี
ปวงธาตุต่ำกลางดี
ภาคจักรพาลมิร้าง
ภพนี้มีไฉ่หล้า
กาที่เจ้าของครอง
เมาสมมุติจองหอง
น้ำมิตรแล้งโลกม้วย

มณี เดียวนา
ส่วนสร้าง
ดุยกภาพ
เพราะน้ำแรงไหน
หงส์ทอง เดียวเอย
ชีพด้วย
หินชาติ
หมดสิ้นสุขสานต์ ฯ

(อังคาร กัลยาณพงศ์)

ใบความรู้เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑ ความหมายของการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง เป็นการอ่านที่มุ่งให้เกิดความเพลิดเพลินซาบซึ้งในรสของคำประพันธ์ ซึ่งจะต้องอ่านอย่างมีจังหวะ ลีลา และท่วงทำนองตามลักษณะคำประพันธ์แต่ละชนิด การอ่านบทร้อยกรอง อ่านได้ ๒ แบบ ดังนี้

๑. อ่านออกเสียงธรรมดา เป็นการอ่านออกเสียงพูด ตามปกติเหมือนกับอ่านร้อยแก้วแต่มีจังหวะวรรคตอน
๒. อ่านเป็นทำนองเสนาะ เป็นการอ่านมีสำเนียงสูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้นเป็นทำนองเหมือนเสียงดนตรี มีการเอื้อนเสียง เน้นสัมผัส ตามจังหวะ ลีลา และท่วงทำนองตามลักษณะบังคับของบทประพันธ์ให้ชัดเจนและเหมาะสม

๒. หลักในการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

๑. ศึกษาลักษณะบังคับของคำประพันธ์ เช่น การแบ่งจังหวะจำนวนคำสัมผัสเสียง วรรณยุกต์เสียงหนักเบา
๒. อ่านให้ถูกต้องตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย
๓. อ่านตามบังคับสัมผัส เช่น กัด-ตะ-เว-ที เพื่อให้สัมผัสกับ สัตย์
๔. อ่านออกเสียง ร ล คำควบกล้ำให้ชัดเจน
๕. อ่านออกเสียงดังให้ผู้ฟังได้ยินทั่วถึง ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป
๖. คำที่รับสัมผัสกันต้องอ่านเน้นเสียงให้ชัดเจน ถ้าเป็นสัมผัสนอกต้องทอดเสียงให้มีจังหวะยาวกว่าธรรมดา
๗. มีศิลปะในการใช้เสียง เอื้อนเสียง หรือหลบเสียง และทอดจังหวะให้เข้าจวบจบ

๓. ข้อควรคำนึงในการอ่านบทร้อยกรอง

- การอ่านบทร้อยกรอง หรือทำนองเสนาะ ให้ไพเราะและประทับใจผู้ฟังมีข้อควรปฏิบัติ ดังนี้
๑. ก่อนอ่านทำนองเสนาะควรรักษาสุขภาพให้ดี มีความพร้อมทั้งกายและใจ จะช่วยให้มั่นใจมากขึ้น
  ๒. ตั้งสติให้มั่นคง ไม่หวั่นไหว ตื่นเต้น ตกใจ หรือประหม่า ควรมีสมาธิก่อนอ่านและขณะกำลังอ่านเพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาด
  ๓. ก่อนอ่านควรตรวจดูบทอ่านอย่างคร่าวๆ และรวดเร็วเพื่อพิจารณาคำยาก หรือการผันวรรณยุกต์
  ๔. พิจารณาทบทวนที่จะอ่าน เพื่อตัดสินใจ เลือกใส่อารมณ์ในบทอ่านให้เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อความ
  ๕. หมั่นศึกษาและฝึกฝนการอ่านทำนองเสนาะจากผู้รู้เกี่ยวกับกลวิธีต่าง ๆ อยู่เสมอจึงจะทำให้สามารถอ่านทำนองเสนาะได้อย่างไพเราะ

๔. คุณค่าของการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

๑. ผู้ฟังเห็นความงามของบทร้อยกรองที่อ่าน
๒. ผู้ฟังได้รับความไพเราะและเกิดความซาบซึ้ง
๓. เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน
๔. จดจำบทร้อยกรองได้รวดเร็วแม่นยำ
๕. ช่วยกล่อมเกล่าจิตใจให้เป็นคนอ่อนโยน
๖. ช่วยสืบทอดวัฒนธรรมในการอ่านทำนองเสนาะไว้เป็นมรดกของชาติ

ใบความรู้เรื่อง การท่องจำบทอาขยาน หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง การท่องจำบทอาขยาน รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การท่องจำบทอาขยาน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๕๔ ให้นิยามคำว่า “อาขยาน” ไว้ว่า บทท่องจำ การบอกเล่า การบอก การสวด เรื่อง นิทาน “อาขยาน” อ่านออกเสียงได้ ๒ อย่าง คือ อา - ชะ - ยาน หรือ อา - ชะ - ยาน

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายกำหนดให้มีการท่องอาขยานอย่างจริงจังในสถาน ศึกษาตั้งแต่ ปีการศึกษา ๒๕๔๒ เป็นต้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ของการท่องอาขยาน ดังนี้

๑. เพื่อให้นักเรียนตระหนักในคุณค่าของภาษาไทยและให้ซาบซึ้งในความไพเราะของบทร้อยกรอง
๒. เพื่อเป็นพื้นฐานในการแต่งคำประพันธ์
๓. เพื่อเป็นสื่อในการถ่ายทอดคุณธรรม คติธรรม และข้อคิดที่เป็นประโยชน์แก่เยาวชน
๔. เพื่อส่งเสริมให้มีจิตสำนึกทางวัฒนธรรมของคนในชาติในฐานะ “รากร่วมทางวัฒนธรรม”

ประโยชน์ของการท่องจำอาขยาน

การท่องจำบทอาขยานเปรียบเสมือนเป็นบันไดขั้นแรกที้นำไปสู่การคิด เมื่อมีข้อมูลตัวอย่างที่ดีซึ่งเป็น คลังความรู้ที่เราเก็บไว้กับตัว ต้องการใช้เมื่อใดเราก็สามารถนำออกมาใช้ได้ทันที นอกจากนั้นการท่องจำ บทอาขยานยังเป็นพื้นฐานทีนำไปสู่การเลือกจำบทประพันธ์ที่มีคุณค่าทั้งในเชิงภาษาและเนื้อหาที่เราได้พบ ในชีวิตประจำวันอีกด้วย

การท่องจำบทอาขยานมีประโยชน์ สรุปได้ดังนี้

๑. ช่วยให้เกิดความซาบซึ้งในเรื่องที่อ่าน
๒. ฝึกการคิดวิเคราะห์และประเมินค่าเรื่องที่อ่าน
๓. เป็นตัวอย่างการใช้ภาษาที่ไพเราะ
๔. ช่วยให้มีคติประจำตัว สอนใจให้ได้ระลึกถึงคุณธรรมที่ได้จดจำ
๕. ช่วยกล่อมเกล่าและจรรโลงใจให้มีความประณีตมากขึ้น
๖. เป็นตัวอย่างการแต่งคำประพันธ์ตามรูปแบบที่ได้ท่องจำ
๗. ได้รับความเพลิดเพลิน สนุกสนาน
๘. สามารถนำไปใช้อ้างอิงในงานต่าง ๆ ได้

.....
.....

ใบงานเรื่อง คำศัพท์จากวรรณคดี หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๒
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง จับคู่คำและความหมายด้วยการนำตัวอักษรหน้าความหมายมาเติมลงในช่องว่าง

.....๑. กุมภา	ก. ภูเขาใหญ่
.....๒. พระภูมิ	ข. อยู่ร่วมกันโดยผูกพันใกล้ชิด
.....๓. เจียรระบาด	ค. ความอ่อนโยนน่ารัก, มารยาทดี
.....๔. ขุนไศล	ง. การพลัดพราก
.....๕. อัจฉาสัย	จ. เรื่องราวตามที่ได้ยิน
.....๖. เกรียงไกร	ฉ. เทวดา
.....๗. วิโยค	ช. เต็มแน่นไปหมด
.....๘. สบสมาน	ซ. จระเข้
.....๙. ผลา	ฌ. เก่งกล้ายิ่ง
.....๑๐. อารักษ์	ญ. ผู้เป็นใหญ่ในแผ่นดิน
.....๑๑. กิตติศัพท์	ฎ. ผ้าคาดเอว
.....๑๒. พะเนิน	ฏ. เคลื่อนไปอย่างสง่า
.....๑๓. ขน็ด	ฐ. ป่าที่มีต้นไม้เตี้ย ๆ ปกคลุม
.....๑๔. ซ่อง	ฑ. ปลาทะเลขนาดใหญ่ชนิดหนึ่ง
.....๑๕. ตะโกรง	ฒ. ความผูกพันรักใคร่
.....๑๖. ละเมาะ	ณ. ผลไม้
.....๑๗. ลีลาศ	ด. หญิงผู้เป็นที่รัก
.....๑๘. ฉนาก	ต. ลมพายุ
.....๑๙. กิจกรรม	ถ. นำเกลียด
.....๒๐. สลาดัน	ท. เล่ห์เหลี่ยมวิธีลวง
.....๒๑. ประดิพัทธ์	ธ. ดีเตียน
.....๒๒. เพทุบาย	น. คำพูดที่ไพเราะ
.....๒๓. พิษฐาน	บ. ทะเยอทะยาน
.....๒๔. ปราบรมภ์	ป. ถ้ำ
.....๒๕. ตรีชา	ผ. สถานที่รวมผู้คนซึ่งมุ่งแต่จะทำความชั่ว
.....๒๖. กาก	ฝ. ความเกื้อหนุน, ช่วยอนุเคราะห์
.....๒๗. พจนารถ	พ. การทำหน้าที่ที่ควรทำ
.....๒๘. อนุกุล	ฟ. ตั้งจิตมั่น มุ่งในสิ่งที่ดีงาม
.....๒๙. สมร	ภ. ห่วงใย
.....๓๐. หุบห้อง	ม. ค้อนขนาดใหญ่สำหรับหิน เรียกอีกอย่างว่า “ค้อนปอนด์”

ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖
เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๓
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรแล้วตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เพราะเหตุใดนางผีเสื้อสมุทรจึงจับพระอภัยมณีไปขังไว้ในถ้ำ

.....

๒. เพราะเหตุใดพระอภัยมณีจึงคิดหนีนางผีเสื้อสมุทร

.....

๓. พระอภัยมณีได้รับการช่วยเหลือจากใคร โดยวิธีใด

.....

๔. สิ้นสมุทรตัดสินใจอย่างไร เมื่อพระอภัยมณีให้กลับไปอยู่กับมารดา

.....

๕. นางผีเสื้อสมุทรทำอย่างไรกับเงือกผัวเมียที่พาพระอภัยมณีหนีออกจากถ้ำ

.....

*****

ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์ความสมเหตุสมผล หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘
เรื่อง การวิจารณ์ความสมเหตุสมผลและประเมินความถูกต้องของเรื่องที่อ่าน
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ๓๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาที่ ๓

คุณติตคูก	ครั้งนี้	ชั่วชีวิต
คุณทำผิด	คิดรัก	ตัวอักษร
คุณถูกขัง	ตั้งแต่เช้า	จนเข้านอน
คุณวิงวอน	ไม่ยอมให้	ใครประกัน
คุณหนังสือ	คือโซ่ทอง	ที่คล้องล่าม
คุณหนังสือ	คือความงาม	แห่งความฝัน
คุณหนังสือ	คือดนตรี	กล่อมชีวิต
คุณหนังสือ	คือความฝัน	กักกันคุณ

(แคน สังคิต)

คำถามเพื่อการวิเคราะห์ความสมเหตุสมผล ความเป็นไปได้และความถูกต้องของเรื่องที่อ่าน

๑. บทร้อยกรองเรื่องนี้ควรตั้งชื่อว่าอะไร

.....

.....

๒. บทร้อยกรองนี้มีเนื้อหาโดยสรุปว่าอย่างไร

.....

.....

๓. แคน สังคิตผู้เขียนบทร้อยกรองนี้ประกอบอาชีพอะไร

.....

.....

๔. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ว่าผู้เขียนเหมือนคนติตคูก เพราะเหตุใด

.....

.....

๕. ผู้อ่านได้ข้อคิดอะไรจากบทร้อยกรองนี้

.....

.....

ใบงานเรื่อง การใช้ระดับภาษา หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙
เรื่อง ระดับของภาษา รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อความที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามว่าเป็นการใช้ภาษาระดับใด เพราะอะไร

จากคำกล่าวรายงาน ของประธานโครงการ จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันนี้เทคโนโลยีสื่อมัลติมีเดียได้มีความสำคัญในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังเป็นการผลักดันให้วงการศึกษาที่เกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีมัลติมีเดียในยุคปัจจุบันซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารและการผลิตสื่อมัลติมีเดียมีการเติบโตของวงการศึกษาและภาคธุรกิจเทคโนโลยีมัลติมีเดีย ดังนั้นจึงมีการจัดกิจกรรมสัมมนาวิชาการในวันนี้ขึ้น

วิเคราะห์ระดับภาษาเรื่องที่ ๑ .....

.....

.....

เรียน คุณครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖/๓

เนื่องจากกระผมป่วยเป็นลำไส้อักเสบ จึงไม่สามารถมาเรียนได้ จึงขอลาป่วยเป็นเวลา ๕ วัน
คือ ตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อกระผมหายแล้ว จะมาเรียนตามปกติ

ด้วยความเคารพอย่างสูง
ด.ช. ชัยพิติช นามสมมุติ

วิเคราะห์ระดับภาษาเรื่องที่ ๒ .....

.....

.....

จากข่าวหนังสือพิมพ์/บทความในหนังสือพิมพ์

ใครที่ได้ดูละครเรื่อง บุพเพสันนิวาส คงจะชื่นชอบเหมือนแฟนละครหลายคน ทั้งโป๊ป และ เบลลา แสดงได้ดีจนคนดูสนุกสนานเพลิดเพลิน อินกับละครขนาดลุกขึ้นมาพูดภาษาอยุธยา หาหนังสือประวัติศาสตร์อ่าน เทียวโบราณสถานที่เกี่ยวข้อง ชวนกันสวมชุดไทยย้อนยุค กันจนร้านเช่าชุดรำรวยกันทั่วหน้า

วิเคราะห์ระดับภาษาเรื่องที่ ๓ .....

.....

.....

บทสนทนาในครอบครัว / เพื่อนสนิท

“แม่จำวันนี้มีอะไรกินบ้าง” เสียงตะโกนนำมาก่อนเดินเข้าครัว แม่ยิ้มอย่างเอ็นดูรอจนลูกสาวเดินมาถึง
“เป็นสาวแล้วพูดจาให้เรียบร้อยหน่อยซิคะ”
“แหม ! อยู่ในบ้านเราเองขอหนูสบายๆเถอะค่ะ”
“ไม่ทำให้เคยชินเดี๋ยวก็น่าไปพูดอย่างนี้นอกบ้านหรอก”

วิเคราะห์ระดับภาษาเรื่องที่ ๔ .....

.....

.....

บทสนทนาในที่สาธารณะ

“ข้างบนจะมีจุดชมวิวมองลงมาดูไฟในเมืองหรือถ้าฟ้าเปิดก็ดูดาวบนยอดเขาอันหนาวเหน็บ บางคืน
อากาศข้างบนหนาวจนติดลบ เจ้าหน้าที่เปิดกระติกเทโกโก้ร้อนให้ดื่ม ที่สำคัญก่อนขึ้นไปควรสวมชุดกันหนาว
ให้หนาๆ หรือชุดเล่นสกีขึ้นไปดีที่สุดครับ เพราะไม่เทอะทะ ทนความหนาว มีถุงมือและรองเท้าให้พร้อม”

(บทความออนไลน์.ก๊อปปี้เนื้อหาเรื่อง “อยากเล่นหิมะไม่ต้องสกี มีอะไรบ้าง”)

(<http://www.dailynews.co.th/article/๖๓๕๖๔๑>)

วิเคราะห์ระดับภาษาเรื่องที่ ๕ .....

.....

.....

“ศักยภาพความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมระหว่างไทยกับเบลเยียม
เป็นประเด็นที่ได้รับการหยิบยกขึ้นหารือในทุกโอกาสเนื่องจากเบลเยียมมีจุดแข็งคือความเป็นเลิศ
ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ
และมีรูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐ มหาวิทยาลัย และเอกชนที่ส่งเสริมการต่อยอดผลการวิจัย
ในเชิงพาณิชย์ ระดับแนวหน้าโดยเฉพาะด้านชีวเภสัชกรรม”

วิเคราะห์ระดับภาษาเรื่องที่ ๖ .....

.....

.....

ใบงานเรื่อง การใช้ระดับภาษา หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙
เรื่อง ระดับของภาษา รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อความที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามว่าเป็นการใช้ภาษาระดับใด เพราะอะไร

จากคำกล่าวรายงาน ของประธานโครงการ จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันนี้เทคโนโลยีสื่อมัลติมีเดียได้มีความสำคัญในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังเป็นการผลักดันให้วงการศึกษาที่เกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีมัลติมีเดียในยุคปัจจุบันซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารและการผลิตสื่อมัลติมีเดียมีการเติบโตของวงการศึกษาและภาคธุรกิจเทคโนโลยีมัลติมีเดีย ดังนั้นจึงมีการจัดกิจกรรมสัมมนาวิชาการในวันนี้ขึ้น

วิเคราะห์ระดับภาษาเรื่องที่ ๑ .....

.....

.....

เรียน คุณครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖/๓

เนื่องจากกระผมป่วยเป็นลำไส้อักเสบ จึงไม่สามารถมาเรียนได้ จึงขอลาป่วยเป็นเวลา ๕ วัน
คือ ตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อกระผมหายแล้ว จะมาเรียนตามปกติ

ด้วยความเคารพอย่างสูง
ด.ช. ชัยพิติช นามสมมุติ

วิเคราะห์ระดับภาษาเรื่องที่ ๒ .....

.....

.....

จากข่าวหนังสือพิมพ์/บทความในหนังสือพิมพ์

ใครที่ได้ดูละครเรื่อง บุปผะสันนิवास คงจะชื่นชอบเหมือนแฟนละครหลายคน ทั้งโป๊ป และ เบลลา แสดงได้ดีจนคนดูสับสนจนเพลิดเพลิด อินกับละครขนาดลุกขึ้นมาพูดภาษาอยุธยา หาหนังสือประวัติศาสตร์อ่าน เทียวโบราณสถานที่เกี่ยวข้อง ชวนกันสวมชุดไทยย้อนยุค กันจนร้านเช่าชุดรำรวยกันถ้วนหน้า

วิเคราะห์ระดับภาษาเรื่องที่ ๓ .....

.....

.....

บทสนทนาในครอบครัว / เพื่อนสนิท

“แม่จำวันนี้มีอะไรกินบ้าง” เสียงตะโกนนำมาก่อนเดินเข้าครัว แม่ยิ้มอย่างเอ็นดูรอจนลูกสาวเดินมาถึง
“เป็นสาวแล้วพูดจาให้เรียบร้อยหน่อยซิคะ”
“แหม ! อยู่ในบ้านเราเองขอหนูสบายๆเถอะค่ะ”
“ไม่ทำให้เคยชินเดี๋ยวก็น่าไปพูดอย่างนี้นอกบ้านหรอก”

วิเคราะห์ระดับภาษาเรื่องที่ ๔ .....

.....

.....

บทสนทนาในที่สาธารณะ

“ข้างบนจะมีจุดชมวิวมองลงมาดูไฟในเมืองหรือถ้าฟ้าเปิดก็ดูดาวบนยอดเขาอันหนาวเหน็บ บางคืน
อากาศข้างบนหนาวจนติดลบ เจ้าหน้าที่เปิดกระติกเทโกโก้ร้อนให้ดื่ม ที่สำคัญก่อนขึ้นไปควรสวมชุดกันหนาว
ให้หนาๆ หรือชุดเล่นสกีขึ้นไปดีที่สุดครับ เพราะไม่เทอะทะ ทนความหนาว มีถุงมือและรองเท้าให้พร้อม”

(บทความออนไลน์. ก้อนเมฆเล่าเรื่อง “อยากเล่นหิมะไม่ต้องสกี มีอะไรบ้าง”)
(<http://www.dailynews.co.th/article/635641>)

วิเคราะห์ระดับภาษาเรื่องที่ ๕ .....

.....

.....

“ศักยภาพความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมระหว่างไทยกับเบลเยียม
เป็นประเด็นที่ได้รับการหยิบยกขึ้นหารือในทุกโอกาสเนื่องจากเบลเยียมมีจุดแข็งคือความเป็นเลิศ
ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ
และมีรูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐ มหาวิทยาลัย และเอกชนที่ส่งเสริมการต่อยอดผลการวิจัย
ในเชิงพาณิชย์ ระดับแนวหน้าโดยเฉพาะด้านชีวเภสัชกรรม”

วิเคราะห์ระดับภาษาเรื่องที่ ๖ .....

.....

.....

ใบงานเรื่อง การใช้ระดับภาษา หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐
เรื่อง ระดับของภาษา ๒ รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคที่กำหนดให้ต่อไปนี้ว่า ใช้ระดับภาษาถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด
และแก้ไขให้ถูกต้อง

“ผมใคร่เรียนให้ทุกท่านทราบว่า ผมไม่มีกะตังค์เลยสักแดงเดียว หนี้ที่ติดขอผิดผ่อนไปก่อนนะโว้ย”
(พูดกับเพื่อนร่วมงาน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

“จำคอยคุณปู่อยู่เป็นนมเป็นนาน ไม่เห็นออกมาซั๊กที จำเลยไปเล่นกับน้องหนึ่งที่อยู่ข้างบ้านคุณปู่อย่าหงุดหงิด
ไปเลยนะ” (หลานสาวพูดกับคุณปู่)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

“ในวาระวันขึ้นปีใหม่ อึ่งขออวยพรให้คุณพ่อมีสุขภาพแข็งแรง มีความสุขมากๆ อายุมันขั้วญยืน อย่าเจ็บ อย่า
จนนะคะ” (ลูกสาวพูดกับคุณพ่อ)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

“พร รายงานการประชุมที่เธอต้องการ เราวางไว้ให้บนโต๊ะแล้วนะจ๊ะ” (ลูกน้องคุยกับหัวหน้างานซึ่งเป็นเพื่อนสมัยเรียนมหาวิทยาลัย ในสถานการณ์นี้มีผู้ร่วมงานคนอื่นร่วมอยู่ด้วย)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

“ไม่เห็นจะยากเลย สมัยนี้ใคร ๆ เขาก็เล่น Facebook กันเป็นหมดแล้วนะจาร์ย เดี่ยวหนูสอนให้ก็ได้” (ครูฝึกสอนพูดกับอาจารย์)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้เรื่อง การเขียนคำขวัญ หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑
เรื่อง การเขียนคำขวัญ ๑ รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำขวัญ หมายถึงถ้อยคำที่ดีเป็นสิริมงคล บำรุงจิตใจ ให้ข้อคิดในการปฏิบัติ และส่งเสริมกิจการไปในทางที่ดี

คำขวัญทั่วไป เป็นคำขวัญที่หน่วยงาน สถาบัน หรือองค์กรต่าง ๆ คิดขึ้นใช้เพื่อเป็นคติเตือนใจ ให้ข้อคิด เชิญชวนให้ปฏิบัติหรือละเว้น มักเป็นข้อความกะทัดรัด มีสัมผัสคล้องจอง ทำให้จดจำได้ง่าย เช่น คำขวัญวันเด็ก คำขวัญประจำจังหวัด คำขวัญประจำสถาบัน คำขวัญประจำหน่วยงาน

คำขวัญวันเด็ก เช่น เด็กไทยคือหัวใจของชาติ เด็กฉลาดชาติเจริญ

คำขวัญประจำจังหวัด เช่น กรุงเทพฯ ดุจเทพสร้าง เมืองศูนย์กลางการปกครอง วัด วัง งามเรืองรอง เมืองหลวงของประเทศไทย

คำขวัญประจำหน่วยงาน เช่น การสื่อสารแห่งประเทศไทย เครือข่ายทั่วไทย โยงใยทั่วโลก

คำขวัญประจำสถาบัน เช่น คำขวัญของโรงเรียนสตรีวัดระฆังชื่อว่า “เรียนเด่น เล่นดี มีวินัย ใจกุศล”

ที่มา : บทวิทยุรายการ “รู้ รัก ภาษาไทย” ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ เวลา ๗.๐๐-๗.๓๐ น.

การเขียนคำขวัญ

การเขียนคำขวัญเป็นงานเขียนที่ต้องใช้ความสามารถในแง่ของการใช้ถ้อยคำที่กระชับ รัดกุม และมีความหมายเด่น แปลก และต้องคล้องจองเพื่อจดจำได้ง่าย การเขียนคำขวัญเนื่องในโอกาสใดโอกาสหนึ่ง ผู้เขียนต้องแสดงความคิดเห็นที่เด่นชัดในเรื่องนั้นขึ้นมา เลือกคำที่มีน้ำหนัก มีความหมายกระชับ นำมาผูกเป็นประโยคสั้น ๆ และให้มีคำสัมผัสจะทำให้คำขวัญมีความน่าสนใจ ตรงจุดมุ่งหมายความหมาย

หลักการใช้ภาษาในการเขียนคำขวัญ

การเขียนคำขวัญให้น่าสนใจ ควรคำนึงในประเด็นต่อไปนี้

1. ใช้ถ้อยคำสั้น กะทัดรัด มีความหมายลึกซึ้ง ใช้คำตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป แต่ไม่ควรเกิน 16 คำ แบ่งเป็นวรรคได้ตั้งแต่ 1 - 4 วรรค เช่น

- ทุกข์ที่ไหน กาชาดไปที่นั่น
- ห้องสมุด ดุจขุมคลัง แห่งปัญญา
- เด็กฉลาด ชาติเจริญ

2. เขียนให้ตรงจุดมุ่งหมาย แสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเด่นชัดหรือมีใจความสำคัญเพียงอย่างเดียว เพื่อให้จำง่าย เช่น

- แสดงพลังประชาธิปไตย ด้วยการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
- หลายชีวิต รอลือฮิตจากท่าน
- ขับรถถูกกฎ ช่วยลดอุบัติเหตุ

- ทิ้งขยะไม่เลือกที่ หมตราศีไปทั้งเมือง
- น้ำมีคุณค่ามหาศาล อย่าล้างผลาญโดยไม่จำเป็น

3. จัดแบ่งจังหวะคำสม่ำเสมอ เช่น

- ยอมลำบากเมื่อหนุ่ม ดีกว่ากลุ่มเมื่อแก่
- ประเทศเป็นบ้าน ทหารเป็นรั้ว
- ยามศึกเรารบ ยามสงบเราเตรียม
- กตัญญูระลึกอยู่ในจิต สุจริตระลึกอยู่ในใจ

4. เล่นคำทั้งเสียง และสัมผัสและการซ้ำคำ ช่วยให้จำง่าย เช่น

- เด็กดีเป็นศรีแก่ชาติ เด็กฉลาดชาติเจริญ
- ยามศึกเรารบ ยามสงบเราเตรียม
- ชับเร็วชิดขวา ชับช้าชิดซ้าย
- สะอาดกายเจริญวัย สะอาดใจเจริญสุข

5. เป็นคำตักเตือนให้ปฏิบัติในทางที่ดี เช่น

- เลือกคนดีเข้าสภา เพื่อพัฒนาท้องถิ่น
- เลือกตั้งเป็นหน้าที่ เลือกคนดีมาปกครอง
- ทำดีให้คนเกรง ดีกว่าเป็นนักร้องให้คนกลัว

ลักษณะของคำขวัญที่ดี

๑. เขียนตามวัตถุประสงค์

๒. ใช้ถ้อยคำถูกต้องตามหลักภาษาไทย

๓. คำขวัญนิยมใช้คำสัมผัสคล้องจอง

๔. ใช้สำนวนโวหารเปรียบเทียบ นอกจากไพเราะสละสลวยแล้ว คำขวัญต้องเปรียบเทียบได้เหมาะสมต้องคมในด้านความคิด

๕. คำขวัญ ต้องมีขนาดไม่ยาวไม่สั้นเกินไป มีความกระชับ กะทัดรัดชัดเจน เป็นไปตามเกณฑ์กติกาที่กำหนดด้วย

๖. แนวความคิดเชิงสร้างสรรค์ ควรเขียนในเชิงบวก การเขียนคำขวัญอย่าให้รู้สึกไม่ดี หรือน่ากลัว

คำขวัญ.....

